

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/135/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123384284
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123384284.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobkyne CityRent, s.r.o., Ľubochňianska 4, Bratislava, IČO: 50 713 477, zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 301,50 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 81Cb/53/2023 je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), po tom ako žalobca navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 18Up/1373/2023 Mestskému súde Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku na rozhodnutie o príslušnosti s odôvodnením, že predmetom konania je nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia, a to náhrady škody za prenájom náhradného motorového vozidla poškodeným v dôsledku dopravnej nehody. Právnym predchodcom žalobcu bola fyzická osoba - nepodnikateľ, ktorá ako nájomca uzatvorila so žalobcom ako prenajímateľom zmluvu o prenájme motorových vozidiel. V predmetnej veci sa nejedná o žiadny zo sporov, pre ktorých prejednanie je zákonom stanovená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III, a to bez ohľadu na to, že v konaní vystupujú na oboch stranách obchodné spoločnosti. Charakter vzťahu medzi žalobcom ako postupníkom, na ktorého bola poškodeným postúpená pohľadávka na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorového vozidla, a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vždy vzťahom občianskoprávnym, a preto je na prejednanie daného sporu príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa ustanovenia § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobkyňou tvrdeného nezákonného krátenia poistného plnenia (náhrady škody v časti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), na ktoré vznikol poškodenému (fyzickej osobe) nárok v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej škodcom poisteným u žalovanej. Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovanej. Pohľadávka poškodeného na náhradu škody voči žalovanej bola v neuhradenej časti (za prenájom náhradného motorového vozidla) predmetom postúpenia na žalobkyňu, a to zmluvou o postúpení pohľadávky z 3. augusta 2023.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj pri splnení podmienok uvedených v § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v texte § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykladať extenzívne, t. j. tak, že pod postúpením sporu je treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

6. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. V danom prípade je žalovanou právnická osoba, ktorá má adresu sídla v obvode Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

13. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú

súdy viazané.

14. Najvyšší súd upriamil pozornosť na skutočnosť, že v danom prípade je žalobkyňou právnická osoba a žalovanou je právnická osoba (poistovňa). Na žalobkyňu bola zmluvou o postúpení pohľadávky postúpená pohľadávka poškodeného (fyzickej osoby), ktorú mal voči žalovanej, nakoľko táto predstavovala poistovňou krátenú časť škody (náklady na prenájom náhradného motorového vozidla) vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom (fyzickou osobou, ktorá mala uzavretú zmluvu so žalovanou poistovňou na povinné zmluvné poistenie). Najvyšší súd zastáva názor, že žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie od fyzickej osoby, poškodeného, kedy sa povaha záväzku poistovne z povinného zmluvného poistenia voči poškodenému postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa nemení.

15. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv.

16. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poistovateľom. Náhradu škody si poškodený (v prejednávacom spore jeho právny nástupca) uplatňuje priamo voči poistovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Medzi žalobcom (resp. postupcom) a žalovaným nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah.

17. Nakoľko predmetný spor má občianskoprávny, a nie obchodnoprávny charakter, na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III (§ 22 písm. a) Civilného sporového poriadku) a jeho nesúhlas s postúpením sporu je preto dôvodný.

18. Na prejednanie sporu je všeobecne miestne príslušným súdom Mestský súd Bratislava IV (§ 13 v spojení s § 15 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Vzhľadom na to, že zo súdneho spisu nevyplyva, v obvode ktorého súdu došlo k škodovej udalosti (osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku), najvyšší súd rozhodol tak, že príslušným na prejednanie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.